

Художній переклад (English ↔ Ukrainian) виконала Катерина Железняк

Переклад новели Фредеріка Слета «Суд над Йоганом Куллом»

Посилання на джерело: <https://www.gutenberg.org/cache/epub/78563/pg78563-images.html>

Рік публікації: 1922

Фрагмент перекладу:

THE JUDGEMENT OF JOHAN COULL

A powerful tale of the North Sea and the salvaging of ships which fell prey to German submarines.

By Frederick Sleath

In the saloon of the Seabird, of the Carn Shipbreaking and Salvage Company, Big Jim Martin, managing director, sat with Davis, his under-manager, and MacArthur and Stewart, skipper and mate respectively, the chiefs of his salvage staff. The Seabird lay, with two sister vessels, at anchor on a North Sea shallows, over a sunken auxiliary cruiser—the Warpindi, a large liner that Big Jim had come to raise. For weeks divers had been busy at her shot holes; she was almost ready for lifting. One of them, straying from his fellows that afternoon, had made a strange discovery. Big Jim and MacArthur were newly returned from a trip to the sea bed to confirm the report that had been brought to the surface.

“There’s five of them,” he said, and he looked from one to the other of his assistants with the air of a man who had broached a subject that wants a deal of explaining.

“They lie in beauty side by side!” MacArthur murmured.

Davis hitched himself up in his deck chair.

“Do you mean to say,” he enquired, “that five German submarines are lying down there, and undamaged?”

He spoke a little querulously, for he was ill from a long spell of overwork ashore, and the heat of a very hot day had tried him, placed though his chair was in the draught of the open larboard and starboard doors. Big Jim reached over and filled his empty glass with iced lime juice before replying.

“If I had not seen them, Davis,” he replied, “I would scarcely have believed it myself. But there they are, not forty feet from the stern of the Warpindi—just under us, by Jove! Jackson missed his direction when he went down, and walked

«Суд над Йоганом Куллом»

Захоплююча історія про Північне море та порятунок суден, що стали жертвами німецьких підводних човнів.

Автор: Фредерік Слет

У салоні «Морського птаха», що належав компанії з утилізації та рятування суден «Карн», Великий Джим Мартін, її розпорядчий директор, сидів у товаристві свого помічника Девіса, а також капітана Макартура та старпома Стюарта — керівників його рятувальної команди. «Морський птах» разом із двома однотипними суднами стояв на якорі на міліні в Північному морі, якраз над затонулим допоміжним крейсером «Варпінді» — величезним лайнером, для підйому якого Великий Джим сюди й прибув. Тижнями водолази поралися біля його пробоїн; судно було майже готове до підйому. Того дня один із них, віддалившись від товаришів, зробив дивовижне відкриття. Великий Джим і Макартур щойно повернулися з морського дна, куди спускалися, аби на власні очі перевірити принесену на поверхню звістку.

— Їх там п’ятеро, — мовив він і обвів поглядом своїх помічників із виглядом людини, що зачепила тему, яка потребує добрих пояснень.

— Лежать красуні, одна біля одної, — пробурмотів Макартур.

Девіс підвівся у своєму шезлонгу.

— Ви хочете сказати, — перепитав він, — що там, на дні, лежать п’ять німецьких підводних човнів, і вони не ушкоджені?

Він говорив дещо дратівливо — довга виснажлива робота на березі підірвала його здоров’я, а неймовірна спека того дня зовсім допекла, хоч крісло Девіса й стояло на самому протязі між відчиненими дверима лівого й правого бортів. Перш ніж відповісти, Великий Джим нахилився й наповнив його порожню склянку холодним соком лайму.

— Якби я не бачив їх на власні очі, Девісе, — мовив він, — сам би навряд чи повірив. Але

straight into them. First one, then two, with one athwart on top, and then the other; almost as if someone had chosen the place and popped them all down together. And not a plate started on one of them—leastways as far as we could see. It's mighty queer, and I've heard of some queer things at sea in my time."

"You said something about a freighter being there as well, MacArthur," he continued, after a pause, and addressing his captain. "I didn't see her. Where was she lying?"

For a moment there was silence, as a wistful, far-away look came into MacArthur's eyes. Then:

"Just beyond the furthest away sub, sir," replied the skipper. "She is on her side, half her bottom torn out amidships, though whether by mine, torpedo, or collision I would not like to say. I found her by tumbling up against a great pile of her coal."

"Did ye happen to notice her name?" Stewart asked him.

"I did—the Artic. But where she hailed from I couldn't make out. The weed has her badly.... Been there at least a year before the subs, I should say."

"I missed her altogether," Big Jim admitted. "My light began to get bad just about there, so I hauled out. I noticed you stayed down a bit longer. Reckon we could find a good many of her kind lying about if we liked to look for them. It's the submarines that strike me as queer. I could understand one being there—"

"So could I," interrupted Davis. "Or even two. Some of the Hun boats leaked like sieves under pressure, and might easily have filled—a good many did. But five! It's a bit remarkable. Will you raise them, sir?"

"I don't think so, Davis," replied Big Jim, shaking his head doubtfully. "Though if they are really undamaged except for leaks it would not be difficult, and I must say I'm a bit curious.... But shift your chair up now. Steward wants to come in."

вони там, не далі ніж за сорок футів від корми «Варпінді» — прямо під нами, клянусь! Джексон збився з курсу, коли спускався, і наткнувся прямо на них. Спершу один, потім другий, ще один лежить поперек них зверху, а за ними — решта; майже так, наче хтось обрав це місце і поскидав їх усіх до купи. І жодної погнутої пластини на обшивці — принаймні наскільки ми змогли розгледіти. Дивовижа та й годі, а я ж на своєму віку бачив чимало дивних речей у морі.

— Макартуре, ви згадували, що там є ще й вантажне судно, — вів далі Великий Джим після паузи, звертаючись до свого капітана. — Я його не помітив. Де воно лежить?

На мить запала тиша; в очах Макартира з'явився тужливий, далекий погляд. Потім він відповів:

— Якраз за найвіддаленішим підводним човном, сер. Судно лежить на боці, посередині в нього вирвано добрий шмат днища — чи то міною, чи торпедою, чи від зіткнення, зараз не скажу. Я знайшов його, наткнувшись на велетенську купу вугілля, що висипалося з трюму.

— А назву часом не розгледіли? — запитав його Стюарт.

— Розгледів: «Арктик». Але звідки воно приписане, зрозуміти не зміг. Водорості добряче його обснували... Сказав би, що воно лежить там принаймні на рік довше за ті човни.

— А я його зовсім прогавив, — зізнався Великий Джим. — У мене якраз там почав барахлити ліхтар, тож я подався вгору. Помітив, що ви затрималися внизу трохи довше. Думаю, ми могли б знайти чимало таких посудин тут довкола, якби захотіли пошукати. Але саме ці підводні човни здаються мені дивними. Я міг би зрозуміти, якби там був один...

— І я теж, — перебив його Девіс. — Або навіть два. Деякі німецькі човни під тиском текли, як решето, і їх цілком могло затопити — з багатьма так і сталося. Але п'ять! Це вже щось неймовірне. Будете їх підіймати, сер?

— Не думаю, Девісе, — відповів Великий Джим, сумнівно похитавши головою. — Хоча, якщо вони справді неушкоджені, не рахуючи течії, це було б неважко. І мушу визнати, мені таки цікаво... Але посуньтеся-но зараз із кріслом. Стюард хоче зайти.

The steward had appeared to set the table for the evening meal, and was standing—the cloth on his arm, his hands filled with knives and forks—gazing doubtfully at the deckchair stretched across his pantry doorway. Languidly Davis arose, folded up his chair, and went on deck, his nerves too apprehensive to let him remain through the jarring clatter of the table setting. There he remained until it was done, his elbow resting on the hot deck rail, his gaze on the oily sea, in his mind thoughts of the five mysterious craft beneath him.

How had they come to be there? He too, had heard of some queer things at sea in his time, but never anything like this.

A midsummer night was settling down. Dew was falling. But no coolness was in the air; no evening breeze had come to clear the ship of the heat with which ten days of torrid, windless weather had filled her. He responded unwillingly to the steward's call. Dinner in that stuffy saloon had little appeal to him, and he lingered in the entrance alley, looking in at the men inside, more than ever unwilling to enter; for two engineers had joined the party, and the overcrowded place reeked with tobacco smoke.

MacArthur was telling the newcomers of the submarines; they were listening intently, now and then interrupting him with an eager question. Back to the bulkhead, his great shoulders almost on a level with the portholes, Big Jim Martin sat playing solitaire. The draught from the open portholes was playing on his beard where it lay, parted in two at the chin and pushed out of the way over his shoulders; occasionally loose strands would blow down among his fingers. To push them back again was the only movement he made apart from the playing, so completely absorbed did he appear in his game.

Stewart sat watching him from the other side of the table, but to Davis it seemed that he was far more interested in what MacArthur and the engineers were saying; and at every question asked he would twitch his head around a little, as though the better to hear the reply. Suddenly he turned and put a question himself:

З'явився стюард, аби накрити стіл до вечері, і тепер стояв із серветкою на руці та повними жменями ножів і виделок, із сумнівом дивлячись на шезлонг, що перегороджував вхід до його буфетної. Девіс мляво підвівся, склав крісло й вийшов на палубу — він був надто знервований, щоб витримувати дратівливий брязкіт столового приладдя. Там він і залишався, поки в каюті все не вщухло; спершись ліктем на розпечений поручень, він дивився на маслянисту гладінь моря, а в голові крутилися думки про п'ять загадкових суден під ним.

Як вони там опинилися? Він теж на своєму віку чув про всілякі дива в морі, але з подібним ніколи не стикався.

Наставала літня ніч. Опускалася роса. Але в повітрі не було прохолоди; вечірній вітерець так і не прийшов, щоб позбавити корабель спеки, якою його наповнили десять днів спекотної безвітряної погоди. Він неохоче відгукнувся на заклик стюарда. Вечеря в тій задушливій кают-компанії мало його приваблювала, і він затримався у проході, дивлячись на чоловіків усередині, ще більше не бажаючи заходити; адже до компанії приєдналися двоє інженерів, і переповнене приміщення тхнуло тютюновим димом.

Макартур розповідав новачкам про підводні човни; ті уважно слухали, час від часу перебиваючи його запитаннями. Спершись на перебірку, Великий Джим Мартін розкладав пасьянс; його широченні плечі були ледь не на рівні з ілюмінаторами. Протяг грався його бородою, що розділялася на підборідді навпіл і була закинута за плечі, аби не заважала; час від часу окремі пасма вибивалися й падали йому на пальці. Окрім самої гри, він не робив жодного іншого руху, хіба що відкидав ці пасма назад — настільки повністю його поглинув пасьянс.

Стюарт сидів і спостерігав за ним з іншого боку столу, але Девісу здавалося, що той набагато більше цікавиться тим, про що розмовляють Макартур та інженери; і щоразу, коли задавали питання, він трохи повертав голову, ніби хотів краще почути відповідь. Раптом він обернувся і сам поставив запитання:

“Did ye notice whether ‘Arctic’ was the only name that freighter had, MacArthur?” Stewart enquired.

Davis entered, his curiosity aroused. Stewart was a dour old Scots sailorman, who seldom spoke, seldom showed interest in anything, and never asked a question unless for a very good reason.

“Hello, Davis! Been having a squint overside at those submarines?” MacArthur remarked facetiously, as he noticed the under-manager. “What was that you said, Stewart?” he continued immediately, directing his attention to the mate. “‘Arctic’ the only name?... I don’t know. It was her stern I looked at, and as she is on her starboard side, the name was pretty high up. All I saw was A-r-c-t-i—the second ‘c’ had dropped off, I expect. Now that you have mentioned it, though, I shouldn’t be a bit surprised if there was a second name. There was plenty room for it. The lettering began well to her port side.... Jove! that would make her one of old Johan Coull’s boats. They were all the Arctic-something.... Good Heavens!” he added slowly, his manner suddenly becoming solemn. “Young Johnny Coull must be lying down there, and I knew him better than I know anyone here. She must be the Arctic Queen!”

“I was thinking that,” said Stewart quietly.

STEWART turned to Big Jim, as though to say something more. Davis had never seen him so animated. But the entrance of the steward to light the lamp preparatory to serving dinner, checked him, and no one else spoke until the man—the curious fellow—had gone away.

(...)

— Ти помітив, чи «Арктик» було єдиною назвою того вантажного судна, Макартуре? — запитав Стюарт.

До кімнати увійшов Девіс, охоплений цікавістю. Стюарт був похмурим старим шотландським моряком, який рідко говорив, рідко виявляв інтерес до чогось і ніколи не ставив запитань, якщо тільки для цього не було дуже вагомої причини.

— Здоров будь, Девісе! Що, позирав за борт на ті «субмарини»? — жартівливо кинув Макартур, помітивши заступника управителя. — Що ти там казав, Стюарте? — одразу переключився він на помічника капітана. — «Арктик» — це вся назва?.. Та хто зна. Я дивився на корму, а оскільки судно завалилося на правий борт, назва опинилася досить високо. Все, що я розгледів, це «А-р-к-т-и» — друга «к», мабуть, відпала. Хоча, тепер, коли ти про це згадав, я б не здивувався, якби там було й друге слово. Місця для нього вистачало. Напис починався ще з лівого борту... Боже мій! То це ж, мабуть, одне із суден старого Йогана Кулла. У нього вони всі були «Арктик-щось-там»... Господи! — додав він повільно, і його голос раптом став урочистим. — Там же, певно, лежить молодий Джонні Кулл... А я ж знав його краще, ніж будь-кого з присутніх тут. Це, мабуть, «Королева Арктики»!

— Я теж про це подумав, — тихо сказав Стюарт.

Стюарт повернувся до Великого Джима, наче збирався сказати щось іще; Девіс ніколи не бачив його таким пожвавленим. Проте поява стюарда, який мав запалити лампу перед подачею вечері, змусила його замовкнути, і ніхто не промовив ні слова, поки цей чоловік — дивакуватий тип — не пішов.

(...)